

stemmelse, som den naturlige Følelse tilsiger, er forkastelig, ja, saa maa man bøje sig derfor; paa den anden Side, kan man forstandsmæssigt paavise, at de Forslag, der her er fremme, saa langt fra at øge Danmarks Sikkerhed tværtimod vil gøre vor Stilling endnu mere udsat, saa bør man fra den anden Side ogsaa bøje sig herfor.

Regering og Rigsdag staar i denne Sag med et ganske uhyre Ansvar, baade henset til Indholdet af de Forslag, der er fremme, og henset til selve det Tidspunkt, man har valgt, godt et halvt Aar før den berammede Nedrustningskonference i Genève. Alene Fremsettelsen har gjort Skade; deri er jeg enig med forskellige ærede Talere. Den har vakt en for os lidet smigrende Opmærksomhed i Udlandet, ikke blot hos Blade og uansvarlige Personer, men sandelig ogsaa netop paa de mest ansvarlige Steder i Udlandet, og ingen ved bedre end den højtærede Udenrigsminister, hvilke tydelige Advarsler fra Folk i officielle Stillinger, fra venligsindede Nabomagter, hvis Dom vi dog ikke kan overse, der er tilflydt os underhaanden. Selve Behandlingen her i Rigsdagen vil kunne forøge den Skade, der er sket; men efter min Mening vil dog navnlig en Folkeafstemning om dette Spørgsmaal, om Danmark skal afruste helt eller ikke, kunne gøre megen Skade, og det hvad enten dens Udfald gaar i den ene eller den anden Retning.

Dette Punkt er jo draget frem og er vigtigt; maa jeg derfor nævne mine Grunde imod en Folkeafstemning. Den vil let bidrage til, at Afgørelsen af dette Spørgsmaal for en stor Del kommer til at bygge netop paa de Stemninger, som ikke maa være enebestemmende ved denne Sags Afgørelse. Der er med Rette fra den anden Side peget paa, at den ringe Deltagelse, vi har set i de Folkeafstemninger, vi hidtil har haft herhjemme, ikke taler for, at det netop vil give det tydeligste Billede af Vælgerens Anskuelse at kalde dem til en Folkeafstemning. Vi risikerer, at mange Mennesker vil sige: Vi er ikke i Stand til at tage det Ansvar, som følger med, at vi lægger vort Lod i Vægtskaalen i denne Sag; og saa bliver de hjemme, og man vil da ikke faa en Tilkendegivelse fra de danske Vælgere nær saa god som den, man faar gennem et almindeligt politisk Valg, hvor Stemmepercenten efter alle de sidste Valg at dømme kommer meget betydeligt op, langt op over, hvad man kan vente sig ved en Folkeafstemning.

Endelig vil jeg sige om det Argument, som det ærede Medlem Hr. P. Munch

fremførte, at ved Folkeafstemninger faar man en Afgørelse, hvor alle uvedkommende Hensyn lukkes ude, at det lyder jo meget smukt. Men naar man i Praksis har overværet Vælgermøde paa Vælgermøde og har set, med hvilken Ublufærdighed, kan jeg vel sige, man fra Afrustningsvenners Side har peget paa de mange Millioner, som nu kunde spares til højtærede Tilhøreres Aldersrente og andre sociale Foranstaltninger, saa har man derigennem et Vidnesbyrd om, hvorledes man i denne Sag indfører et Pengehensyn, som man teoretisk indrømmer ikke bør være bestemmende — det siger den højtærede Forsvarsminister —, men som i Praksis i et uberegneligt Omfang kan blive bestemmende for mange Vælgeres Afgørelse.

Det, jeg fremhævede om det manglende Kendskab til internationale Forhold, taler ogsaa mod at kaste dette Spørgsmaal ud til Folkeafstemning. Men først og sidst er det afgørende mod en Folkeafstemning dette, at man kan ikke sende ud til Folkeafstemning et Spørgsmaal om, hvorvidt Danmark skal opfylde sine internationale Forpligtelser eller ikke. Det er ikke et Tvivlsspørgsmaal, som kan overlades til Vælgerne. Disse Forpligtelser skal opfyldes, og naar det nu klart kan dokumenteres, at vi ikke er i Stand til at opfylde vore internationale Forpligtelser med det Forslag, der foreligger her, er det efter min Mening en Selvmodsigtelse fra vor Side at gaa med til at forelægge Spørgsmaalet om vore internationale Forpligtelser og deres Opfyldelse for en Folkeafstemning. Regeringen og Rigsdagen maa her bære det fulde Ansvar og maa ikke have Lov til at fordele eller forflygtige Ansvaret ved at skubbe det ud til Vælgerne.

Hvad er det da, Striden staar om? Striden staar herhjemme ikke mellem Krigsvenner og Fredsvenner. Det er fuldkommen illoyalt at paastaa dette. Vi er alle herhjemme Fredsvenner; der er ingen af os, der ønsker Krig. Heller ikke er det rigtigt, som Ordføreren for Socialdemokraterne, det ærede Medlem Hr. J. P. Larsen, slog paa, at Spørgsmaalet skulde staa paa Kristne kontra Ikke-Kristne. Krig er Synd, erklærede det ærede Medlem eller gjorde disse Ord til sine, og det er jo fuldkommen rigtigt; men jeg vil spørge det ærede Medlem: Er Nødværge ogsaa Synd? Er Nødværge i private Forhold, hvor ens nærmeste bliver udsat for Overfald, ikke saa langt fra at være Synd, at det endogsaa kan være en ubetinget Pligt, at man yder et saadant Nødværge?